

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΔΡΑΚΟΥ: Όλα μπορούν να συμβούν σ' ένα καφενείο, όπως και τίποτε

-Η ζωή μοιάζει με καφενείο;
-Ναι, γιατί συμβαίνουν πολλά δράματα με διαφορετικούς ανθρώπους συγχρόνως.

-Στο καφενείο της ζωής ποιος σερβίρει τους καφέδες;

-Εμείς. Κάποτε γινόμαστε σερβιτόροι, κάποτε γινόμαστε θαμώνες. Γενικά παίζουμε ρόλους: του περσιστικού, του ξυπιαστού, του ξένου, του τουρίστα. Οι ρόλοι αλλάζουν, όπως αλλάζουν και οι ρόλοι στην ψυχή μας. Η μορφή, για μένα, έγκειται στην υπέρβαση που κάνουμε, μέσα σκεπτικώς από τη διαφορετικότητα των επιλογών μας.

-Ο καφές της ζωής είναι γλυκός ή πικρός;

-Μα και η γεύση του καφέ αλλάζει διαρκώς: γλυκός, πικρός, μέτριος, πολλές φορές μάλλον.

-Αλήθεια, τι ψάχνουν οι άνθρωποι στα καφενεία;

-Το καφενείο είναι τόπος χαλάρωσης, κοινωνικοποίησης, διαλογισμού, απομύθωσης, αυθιότητας, πολιτικής ζύμωσης, ρομάντζου, γνωριμιών. Είναι μία κοινωνική πραγματικότητα. Όλα μπορούν να συμβούν σ' ένα καφενείο, όπως και τίποτε.

-Έχω την υποψία ότι παρά το πλήθος που υπάρχει στα καφενεία, οι περισσότεροι θαμώνες αισθάνονται μόνοι.

-Ούτες ή άλλως το ταξίδι της ψυχής, ο δρόμος του καθενός, είναι μοναχικός από τη γέννησή του. Οι άνθρωποι συναντώνται, συνδέονται, κοινωνικοποιούνται, ερωτεύονται, αγαπούν, χωρίζουν. Αυτές οι διακυμάνσεις δεν είναι που κάνουν τη ζωή μας ενδιαφέρουσα.

-Σε χώρους συναθροίσεων, τα αισθήματα του ενός γίνονται αισθήματα των πολλών;

-Όχι απαραίτητα. Σίγουρα υπάρχει ανταλλαγή ενέργειας και πληροφορίας, αλλά τα αισθήματα είναι ένας πολύ προσωπικός κόσμος. Κανένας δεν μπορεί να καταλάβει πραγματικά τα αισθήματα του άλλου. Τα αισθήματα αφορούν αποκλειστικά εμάς. Η χαρά, η λύπη, η ζήλια, ο πόνος είναι προσωπική υπόθεση, δεν αφορούν ποτέ δύο.

-Μήπως, εντέλει, στα καφενεία ξεχνάμε τα προβλήματα μας τα οποία συναντούμε μόλις γυρίσουμε σπίτι;

-Ναι. Το καφενείο έχει τη δυναμική να σε ελευθερώνει από κάποιους προγραμματισμούς, από κάποιες τυπολατρείες, γιατί μπροστά από ένα ποτήρι κρασί ή/και καφέ χαλαρώνουν. Άρα μέσα από τη χαλάρωση αφηνομαί και αφηνώσεις που κουβαλάς και μπορείς να συνδέθω ευκολότερα.

-Καφενείο σημαίνει, ντε και καλά, κλειστός χώρος;

-Αντίθετα: στις μεγάλες ευρωπαϊκές πρω-

τεύουσες με την πρώτη ακτίνα του ήλιου ο κόσμος βγαίνει τα τραπέζια έξω. Έτσι, έχουμε τα ταράτσες-καφενεία στα πεζοδρόμια. Η τις παραδοσιακές γαλαρίες, όπως του Λαούβρου ή της Ιταλίας, όπου μέσα σ' αυτές τοποθετούνται τραπέζια.

-Εσύ, πού κάθεσαι συνήθως σ' ένα καφενείο;

-Εάν βρίσκομαι μεταξύ δύο επαγγελματικών ραντεβού, μπορεί να σταθώ στο κονταούρ, στον πάγκο δηλαδή, και να πιω έναν εσπρέσο στο πόδι. Άλλες φορές μπορεί να κάθω σε μια γωνιά να διαλογιστώ, κάπου σε ένα απόμακρο τραπέζι, έχοντα την ευχέρεια να φωτογραφίσω, με το μάτι μου, να παρατηρήσω, να γίνω ερευνητής των άλλων. Και, φυσικά, στις φιλικές συναντήσεις θα ανακατευτώ με τους υπόλοιπους, θα γίνω περισσότερο ανέμελη και ανοικτή.

-Σε ποια χώρα συνάντησες τα ομορφότερα καφενεία;

-Κάθε χώρα έχει τη δική της ομορφιά και τη δική της κουλτούρα. Επομένως, αφού το καφενείο είναι τρόπος ζωής και κουβαλεί το δικό του πολιτισμικό πρόσωπο, δυσκολεύεται να διαλέξω. Μ' αρέσουν, πάντως, τα καφέ Άμαν της Ανατολής, όπως και το καφέ Τεάτρου του Παρισιού, οι τεκέδες της Κωνσταντινούπολης, τα

καφενεία, οι μπρασερί. Ακόμα και σε ένα καφέ-ίντερνετ της Νέας Υόρκης έχω βιώσει ωραίες στιγμές. Εξάλλου, το κάθε καφενείο έχει τη δική του ψυχή, το δικό του χαρακτήρα, πολλές φορές τη δική του πελατεία και στυλ. Σε ένα καφενείο μπορείς να σταματήσεις για ένα καφέ και να μείνεις όσο θέλεις. Πού αλλού μπορεί να συμβεί αυτό;

-Υπάρχουν και άσχημα καφενεία; Ρωτώ με την έννοια της αισθητικής.

-Ναι, έχουμε καφενεία kits.

-Συχνάζεις και σε αυτά;

-Προσωπικά, δεν θα επέλεγα τέτοια καφενεία. Σε περίπτωση που με συναντήσεις εκεί, θα πει πως η επιλογή δεν ήταν δική μου, ήταν άλλων.

-Τι καφέ πίνεις;

-Κυπριακό σκέτο.

-Ποια γλύκα μπορεί να έχει ένας καφές χωρίς ζάχαρη;

-Είναι το άρωμα του καφέ που καθορίζει τη γευστική απόλαυση, και όχι η σμιξη με τη ζάχαρη.

-Τι κρεμάζουν οι ιδιοκτήτες των καφενείων στους τοίχους;

-Τα πάντα. Έχω δει οσπρήμαρες φωτογραφίες, έχω δει μνημολογικούς τοίχους χωρίς

Είναι το άρωμα του καφέ που καθορίζει τη γευστική απόλαυση, και όχι η σμιξη με τη ζάχαρη

τίποτα, αλλά και διαφημίσεις ταγιάρων, ημερησίως ταίριασε κυπριακά καφενεία στο κυπριακό, ρολόγια - ό,τι μπορείς να φανταστείς.

-Νομίζεις ότι θα έρθει εποχή που θα σβήσει και αυτός ο γευστικός και φιλόξενος χώρος;

-Θέλω να πιστεύω πως όχι. Ο άνθρωπος πάντα θα έλθει στην ανάγκη κοινωνικής συναναστροφής και θα συνειρμολογείται κάπου. Καφενείο θα λέγεται αυτό, τεσσπλιό, καφεστατόρια μονάχα ο κρόνος θα δείξει. Ομωστόσο, όπως, η ανάγκη κοινωνικοποίησης θα παραμένει διαρκώς μία από τις σημαντικότερες πιέξεις της ανθρώπινης ύπαρξης.

-Φωτογραφίζεις εικόνες ή ψυχές;

-Φωτογραφίζω αυτό που βλέπω. Τώρα, εάν μέσα από μία σκηνή δρόμου, μέσα από μία έκφραση σ' ένα χαμόγελο, μέσα από ένα θλιμμένο πρόσωπο φανεί ο συναισθηματικός του κόσμος, αυτό είναι κάτι που συμβαίνει στη φωτογραφία.

-Τι θέλεις να σκέφτονται οι άνθρωποι που βλέπουν τα έργα σου;

-Για μένα, η φωτογραφία είναι δόσιμο. Μοιράζομαι τις εμπειρίες μου και την ευλογία να ταξιδεύω και να βρίσκομαι σε όμορφα κομμάτια του πλανήτη. Η η αποτύπωση στο χαρτί είναι η αγάπη μου που θέλω να την μοιράσω σε ίσα μέρη και να την προσφέρω στον κόσμο. Εάν, λοιπόν, κάποιος δει μία φωτογραφία μ' ένα καφενείο στο Παρίσι, ίσως τον ντριγκάρω να πάει και εκείνος εκεί. Πιστεύω πως θα του κεντρίσω τη ζήλια, θα προκαλέσω, μέσα από τις εικόνες μου, το ενδιαφέρον του να σκεφτεί, να νιώσει, να επιθυμήσει, να με ακολουθήσει στο ταξίδι, ίσως και από απόσταση. Έτσι έχω ξεκινήσει και εγώ. Μέσα από τα βιβλία του Σαρτρ ανέρεψα και κάθω στο Cafe de Flore. Αγάπησα το Deux Magots, γιατί εκεί ο Χέμινγουэй εμπνεύστηκε τα βιβλία του, γιατί εκεί συναντήσαν ο Πικάσο και ο Αντρέ Μπρετόν. Αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι μέσα από το έργο τους που με προκάλεσαν, που με παρακίνησαν, να φάω τους χώρους τους; Ο Απολιναίρ, ποιητής και κρητικός Τέχνης, συνέλαβε την έννοια του σουρεαλισμού στο Cafe de Flore. Ο Σαρτρ, στο ίδιο καφέ, ξεδίπλωσε τη σημαία του υπαρξισμού. Το Le Select υπήρξε η βάση συνάντησης του Χένρι Μίλερ και του Γουίλιαμ Φόκνερ. Στο Pera Pallas η Άγκυθα Κρίσι κατέγραψε στο χαρτί τις μεγαλύτερες τις εμπνεύσεις.